

2.6 LODDE I BARENTSHAVET I 2009

2.6.1 KVOTESITUASJONEN I 2009

Under den 37. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble Norge og Russland enige om å åpne for fiske etter lodde i Barentshavet i 2009 med en TAC på 390.000 tonn. Det var enighet om å trekke fra 10.000 tonn til forsknings- og forvaltningsformål før fordeling. I henhold til etablerte fordelingsnøkler fikk Norge 228.000 tonn (60 %), mens Russland fikk 152.000 tonn lodde (40 %).

Av den norske kvoten på 228.000 tonn, ble det avsatt 2.000 tonn lodde til kartlegging av åpningsdato, samt 1.900 tonn til forsknings- og undervisningsformål. Disse kvantum ble trukket av den norske totalkvoten før fordeling til de ulike fartøygruppene. Det står da igjen 224.100 tonn til fordeling mellom fartøygruppene. Kvoten er fordelt som vist i tabell 1.

Tabell 1: Norsk kvote og fangst fordelt på grupper i 2009

Gruppe	Gruppekvote (tonn)	Andel (%)	Fangst (tonn)	Rest (tonn)
Konsesjonspliktige ringnotfartøy	161.352	72	161.695	- 343
Trålere	26.892	12	27.116	- 224
Kystfartøy ¹	35.856	16	35.917	- 61
Kartlegging av åpningsdato	2.000		2.001	- 1
Forskning og undervisning	1.900		1.530	370
Forsknings- og forvaltningsformål	5.000		4.877	123
Totalt	233.000	100	233.136	- 136

Kilde: Norges Sildesalgslag per 11. juni 2009/Fiskeridirektoratets Landings- og sluttseddelregister per 11. juni 2009.

Per 11. juni 2009 har Norge i følge Norges Sildesalgslag fisket totalt 233.136 tonn lodde i Barentshavet i 2009. Av disse har ringnotgruppen fisket 161.695 tonn lodde, trålgruppen 27.116 tonn lodde og kystgruppen 35.917 tonn lodde. Alle flåtegruppene utnyttet gruppekvote sine i 2009. Norsk kvote ble overfisket med totalt 136 tonn i 2009.

2.6.2 ÅPNING AV FISKET

Fiskeri- og kystdepartementet besluttet at endelig åpningsdato for loddefisket skulle fastsettes når kartleggings- og prøvefiske viste at den voksne lodda hadde skilt seg fra umoden lodde. Fiskeridirektoratet sendte den 19. desember 2008 ut melding hvor det ble søkt om to ringnotfartøy til prøvefiske. Søknadsfrist ble satt til 5. januar 2009. Innen fristen meldte det seg 45 fartøy hvorav to ble trukket ut ved loddrekning. Hvert av fartøyene fikk tildelt en kvote på 1.000 tonn lodde for å delta i kartleggings- og prøvefiske.

Det ble utarbeidet retningslinjer for kartleggings- og prøvefisket og fartøyene hadde observatør fra Fiskeridirektoratet om bord. Basert på letingen ble loddefisket åpnet 26. januar kl. 15.00 i et område sør for 74°N og vest for 30°Ø, med unntak av fiskerivernsonen ved Svalbard. Den 13. februar ble det funnet grunnlag for å utvide området for fiske etter lodde i Barentshavet. Det ble da tillatt å fiske lodde i NØS sør for 74°N. 16. februar 2009 ble det

tillatt å fiske vinterlodde i området sør for 74°N, dvs. også i RØS, med unntak av i fiskevernsonen ved Svalbard.

2.6.3 UTVIKLINGEN I FISKET I 2009

For å kunne delta i loddefisket måtte fartøyene være skriftlig påmeldt til Norges Sildesalgslag innen 12. januar 2009. 80 ringnotfartøy, 27 trålfartøy og 171 kystfartøy meldte seg på til å delta i loddefisket i 2009.

Kvotefaktoren for ringnotfartøy ble fra starten av året fastsatt til 3,86 (uten overregulering). Kvotefaktoren for trålfartøyene ble også fastsatt uten overregulering, til 2,6. Kystgruppen ble regulert med like maksimalkvoter. Maksimalkvoten ble fastsatt til 350 tonn, noe som innebar en overregulering på 67 %, dvs. 23.900 tonn. Man tok da som utgangspunkt at 102 av 171 påmeldte fartøy ville delta i loddefisket i 2009. Fisket ble åpnet 26. januar, første fangst ble innmeldt 27. januar.

Fiskeri- og havbruksnæringenes Landsforening (FHL) innførte 4. februar kjøpestopp på lodde til konsum. Bakgrunnen for dette var at Fiskeri- og Havbruksnæringens Landsforening og Norges Sildesalgslag møttes 3. desember 2008 til prisdrøftinger for lodde til konsum for 2009. Partene ble imidlertid ikke enige om minstepriser. Saken ble derfor senere i desember lagt frem for Meklingsnemnda for pelagisk fisk. Heller ikke da ble det enighet om nye priser. Nemda la imidlertid frem et forslag til nye minstepriser, noe som ble akseptert av Norges Sildesalgslag. Norges Sildesalgslag fastsatte nye minstepriser i samsvar med dette forslaget. FHL var imidlertid ikke enig i forslaget og innførte kjøpestopp 4. februar. FHL og Norges Sildesalgslag gjennomførte nye prisdrøftinger og ble enige om minstepriser på lodde, noe som førte til at kjøpestoppen ble opphevet 11. februar.

Norges Sildesalgslag iverksatte 8. mars kl. 12.00 omsetningsregulering i norsk fiske etter lodde. Bakgrunnen til dette var signaler fra kjøpersiden om at de ville begrense innkjøpet av lodde for rognloddeproduksjon til ca. 20.000 tonn produsert vare dvs. det kvantum som kan omsettes i det japanske markedet. Omsetningsreguleringen ble iverksatt for å sikre at deltagende fartøy skulle ha mulighet for omsetning til rognloddeproduksjon. Det enkelte fartøy ble i utgangspunktet gitt en kvote for fiske av lodde for rognloddeproduksjon tilsvarende 18 % av fartøyets loddekvote. Denne kvoten ble 7. mars justert opp til 23 %. Uavhengig av kvotebegrensningen fikk alle deltagende fartøy en minimumskvota på 100 tonn rognlodde. Omsetningsreguleringen gjaldt kun levering til konsum på strekningen Træna og nordover.

Fiskeridirektoratet sendte 3. mars ut melding om siste frist for utseiling i loddefisket. Siste frist for utseiling ble satt til 10. mars 2009 klokken 24.00. Fartøyene måtte sende melding om utseiling til Norges Sildesalgslag. Fartøy som siste utseilingsdato ikke allerede hadde fisket og levert lodde, måtte ha avsluttet annet fiske, eventuelt landet annen fangst og være på feltet eller ha kurs mot feltet siste utseilingsdato. Fartøyet måtte i tillegg være utrustet for loddefisket. Siste frist for utseiling gjaldt alle fartøygruppene i fisket etter lodde. 80 ringnotfartøy, 23 trålfartøy og 61 kystfartøy meldte utseiling innen fristen.

På bakgrunn av antall fartøy som hadde meldt utseiling innen fristen fant Fiskeridirektoratet det forsvarlig å justere kvotene til trål- og kystgruppen. 11. mars ble kvotene til trål- og kystgruppen justert. Trålgruppens faktor økte fra 2,6 til 2,75 (ingen overregulering).

Maksimalkvoten til fartøy som deltok i kystgruppen ble økt fra 350 tonn til 750 tonn lodde, noe som innebar en overregulering på 25 % basert på utseilte fartøy.

Siden konsumreguleringen innebar at 23 % av disponibel kvote kunne leveres til konsum (ekskl. forsknings-, forvaltnings- og skolekvote), medførte økningen at kvoten som kunne leveres til konsum for kystfartøyene samme dag økte fra 100 tonn til 172,5 tonn. For trål- og ringnotfartøyer gjaldt fortsatt konsumbegrensningen på 23 % i tillegg til at minimumskvantumet på 100 tonn fortsatt besto. Konsumkvotereguleringen ble imidlertid opphevet 17. mars 2009.

Etter samråd med næringen ble kystgruppens faktor justert flere ganger. 17. mars ble maksimumkvoten økt fra 750 til 1.000 tonn lodde og 20. mars ble maksimumkvoten økt fra 1.000 tonn til 1.400 tonn lodde.

Onsdag 25. mars hadde kystgruppen fisket opp gruppekvoten sin, fisket ble derfor stoppet kl. 20.00 med siste frist for innmelding kl. 22.00.

Loddefisket i Barentshavet var slutt 4. april 2009, da ble siste fangsten innmeldt.

2.6.4 OVERVÅKNING

Overvåkingstjenesten region Troms kan melde at loddefisket i Barentshavet i 2009 har blitt avvirket uten behov for å stenge felt. Det har vært tilfeller av for stor innblanding av hyse i Øst-Finnmark og tilfeller av for stor innblanding av torsk i Vest-Finnmark, men dette har vært enkeltstående tilfeller som ikke har gitt grunnlag for stenging av felt eller innføring av andre restriksjoner. Overvåkingstjenesten viser til at det har vært rykter om tilfeller av notsprenging uten at dette har kunnet verifiseres. Det ble brukt relativt store ressurser for å overvåke loddefisket i Barentshavet i 2009.